

גיטין ס-א

עניין: תורה מגילה מגילה ניתנה
או תורה חתומה ניתנה

מהרש"א ח"א

ל"מ"ד תורה מגילה בו' ל"מ"ד תורה חתומה ניתנה בו'. מהידוע כי התורה אחת גמורה היא לפי הנוהג יתברך ז"ה אמנם לפי המקצלים יש זה שניונים מחולקים והוא כי סוד ונסתר של התורה מורה על שמו המיוחד כמ"ש מי שידוע לנרף אותיות שצמורה בו' והנגלה של התורה הוא מצואר שהן מלות האדם וז"ש מגילה ניתנה מחולקים בשני עניינים לפי המקבל ושומר חתומה היינו חתומה וסתומה בחיבור אחד לפי הנוהג ית' ז"ה וק"ל:

שפת אמת פורים תרנ"ח

אגרת⁹ דאיתא בגמרא¹⁰ פלוגתא אי תורה חתומה ניתנה. או מגילה מגילה ניתנה. וקיימא לן דמשום עת לעשות לה' (תהלים קיט, קכו) נכתבת מגילה ע"ש בגיטין. והענין יש לבאר על פי מה שכתוב בזהר הקדוש¹¹ דאורייתא סתים וגליא. ובוודאי התורה סתומה שהיא שמותיו של הקב"ה היא חתומה והיא אחדות אחד. והוא שם אחד ובבחינה זו חתומה ניתנה. ומגילה ניתנה הוא דרך הנגלה. אבל באמת סתים וגליא הכל אחד. ואין להפריד בין הדביקים. ולכן אי אפשר לכתוב מגילה. שלא להפריד מתורה סתומה. אבל לפי שעה משום עת לעשות לה' כאן בפורים נכתבה המגילה.

מהר"ל תפארת ישראל פרק נ"ט

ובפרק תימקין (גטין ס' ע"א) פליגי אם תורה מגילה נתנה או תורה חתומה נתנה, כי למ"ד מגילה נתנה ר"ל כי התורה ראוייה אל האדם מצד כל מצוה ומצוה, ולמ"ד חתומה נתנה אין התורה ראוייה אל האדם רק מצד שהיא מושלמת כמו שהתבאר, כי מצד שהיא כולה ביחד והיא שלימה יותר היא שייכית לעולם כמו שהבית ראוי לאדם דוקא כאשר הוא שלם ואין הקורה בלבד ואין האבנים בלבד ראויים לאדם כי המשוטטים קודמים למורכבים, ולפיכך אמר שכל

ערבי נחל נצבים תקס"ו

והנה ידוע כי ס' ריבוא אותיות בתורה, והם שיעור קומה דקדושה ס' ריבוא נשמות ישראל כאשר יבואר אם ירצה השם בפרשת וילך בפסוק כי לא דבר רק הוא מכם ע"ש באורך. והנה ידוע כי כאשר יתבררו ויצאו מתוך הס"א כל הניצוצות קדושות שהם כללות נשמת ישראל, אז תהיה הגאולה במהרה, ויקויים ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ [זכריה יג', ב], ואם כן עדיין בשום פעם לא נגמרו יציאת כל הניצוצות קדושות מתוך הס"א כמובן, ואם כן אין רוחניות התורה בשלימות כי הלא רוחניות התורה הם שיעור קומה של הקדושה שהם ס' ריבוא נשמות, וזהו סוד גלות התורה שנמסרו ריזן לחיצונים שעדיין הניצוצות קדושות תוך הס"א, ועדיין יש גלגולים בדומם וצומח אפילו בחי, כיון שאינם בקומה זקופה כראוי למדרגת אדם, אם כן אותן הנשמות קדושות שהם הניצוצות קדושות הם בשביה ובצרה גדולה ואין התורה בשלימות.

ובזה אני מבין מה שארז"ל [גיטין ס.] תורה מגילה מגילה ניתנה שלא כתב משה רבינו ע"ה כל התורה בפעם אחת, כי בכל מ' שנה כל מה שהוציא ניצוצי קדושה שהם אותיות התורה אז כתב אותה הפרשה אשר מצרופי האותיות ההם. אכן מובן מזה כי לבסוף בעת שהשלים וכתב כל התורה ע"כ אז כבר נשלם לצאת כל שיעור קומה דקדושה, לכן נשלמו ס' ריבוא אותיות התורה, ולכן נאמר מנין בני ישראל בתורה שהיו ששים רבוא, להורות על זה שהיה מספר בני ישראל ס' ריבוא כמספר אותיות התורה לפי שנגמרו כולם לצאת מהס"א.